

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXII. — Izdan in razposlan 3. dne avgusta 1912.

Vsebina : (Št. 150 in 151.) 150. Ukaz, s katerim se določila ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1910. l. o najmanjšem času počitka pomožnih delavcev in o zapiranju prodajalnic v posameznih zdraviliščih, deloma izpreminja gledé zdravilišča Františkově Lazny. — 151. Zakon o odgovornosti, če trčijo ladje druga ob drugo, in o zahtevkih za pomaganje in reševanje v sili na morju.

150.

Ukaz trgovinskega ministra v po- razumu z ministrom za notranje stvari z dne 26. julija 1912. l.,

s katerim se določila ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1910. l. (drž. zak. št. 90) o najmanjšem času počitka pomožnih delavcev in o zapiranju prodajalnic v posameznih zdraviliščih, deloma izpreminjajo gledé zdravilišča Františkově Lazny.

Na podstavi § 96 *h*, tretji odstavek, obrtnega reda v besedilu zakona z dne 14. januarja 1910. l. (drž. zak. št. 19) se ukazuje tako:

§ 1.

Na mesto določil § 1, točka 1, ministrstvenega ukaza z dne 28. aprila 1910. l. (drž. zak. št. 90) naj stopijo nastopna določila:

1. Františkově Lazny.

V času od 15. dne maja do 15. dne septembra vsakega leta se smejo imeti v zdravilišču Františkově Lazny pod določila § 96 *e* spadajoči prostori pri vseh trgovinskih obrtih ter pri razpečavanju blaga produkcijskih obrti odprti do desete ure zvečer. Samo pri

razpečavanju sladčičarskega blaga je dovoljeno imeti prej omenjene prostore odprte do enajste ure ponoči.

Nepretrgani čas počitka, ki ga je dovoliti pomožnim delavcem po končanem vsakdanjem delovnem času, se lahko zniža na deset ur, pri razpečavanju sladčičarskega blaga pa na devet ur.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Heinold s. r.

Roebler s. r.

151.

Zakon z dne 29. julija 1912. l.

o odgovornosti, če trčijo ladje druga ob drugo, in o zahtevkih za pomaganje in reševanje v sili na morju.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Prvi oddelek.

Odgovornost, če trčijo ladje druga ob drugo.

Člen 1.

Ako trčijo pomorske ladje ali pomorske ladje in ladje po notranjem vodovju druga ob drugo, se

ravna odgovornost za škodo, ki se je prizadejala ladjam ali stvarjem ali osebam, ki so na ladjah, po predpisih tega oddelka brez ozira na to, ali so trčile skupaj na morju ali v notranjem vodovju, po katerem plovejo pomorske ladje.

Člen 2.

Ako je povzročil slučaj ali višja sila, da so trčile ladje druga ob drugo, ali ako je negotovo, zakaj so trčile, trpijo škodo tisti, katere je škoda zadela.

To velja tudi tedaj, ako so bile ladje ali ena izmed njih ob času nezgode zasidrane.

Člen 3.

Ako so ladje trčile po krivdi ene izmed ladij, je tista ladja dolžna povrniti škodo, katero zadeva krivda.

Člen 4.

Pri skupnih krivdah so dolžne ladje povrniti škodo po razmerju velikosti krivde, ki jih zadeva; ako se pa po okolnostih ne more dognati tako razmerje ali ako je obojestranska krivda enako velika, so ladje dolžne povrniti škodo po enakih delih.

Škodo, ki je bila prizadejana ladjam ali njihovemu nakladu ali popotnemu blagu ali drugačni lastnini moštva, popotnikov ali drugih oseb, ki so na ladjih, trpijo krive ladje po označenem razmerju, ne da bi bile tretjim osebam nasproti odgovorne kakor skupni dolžnik.

Krive ladje so odgovorne tretjim osebam nasproti za škodo, nastalo z usmrnitvijo ali telesno poškodbo, kakor skupen dolžnik, pridržujê regresno pravico tiste ladje, ki je plačala več, nego jo zadene končnoveljavno po prvem odstavku.

Člen 5.

V sprednjih členih omenjena odgovornost nastopi tudi, ako se je po krivdi lavde povzročilo, da so trčile ladje druga ob drugo.

Člen 6.

Pravice do povračila škode zastarajo v dveh letih od dogodka naprej.

Doba za zastaranje v členu 4, odstavek 3, pripuščene regresne pravice znaša eno leto. Ta doba teče šele od dneva danega plačila.

Člen 7.

Ko so trčile ladje druga ob drugo, je dolžen kapitan vsake izmed ladij, pomagati drugi ladji, njenemu moštvu in popotnikom, kolikor more to storiti brez resne nevarnosti za svojo ladjo, za njeno moštvo in popotnike.

Prav tako je dolžen drugi ladji, kolikor je mogoče, povedati ime in domovinski pristan svoje ladje ter kraj, iz katerega prihaja, in kraj, v katerega plove.

Ravnanje zoper spredaj stoječa določila zase samo ne osnuje odgovornosti lastnika ladje.

Člen 8.

Določila sprednjih členov se uporabljajo na povračilo škode, ki jo je povzročila ladja drugi ladji ali osebam ali stvarjem, ki so na njej, s tem, da je izvršila ali opustila kak manever ali da je zane-marjala predpise, tudi tedaj, če ladje niso trčile druga ob drugo.

Drugi oddelek.

Zahtevki za pomaganje in reševanje v sili na morju.

Člen 9.

Službe pomaganja in reševanja za pomorsko ladjo, ki je v sili na morju, za stvari, nahajajoče se na njej, za ohranitev pravice do voznine in brodnine, ter med pomorskimi ladjami in ladjami po notranjem vodovju izkazane službe enake vrste so zavezane naslednjim določilom, ne da bi bilo pri tem razločevati med pomaganjem in reševanjem in brez ozira na to, v katerem vodovju so se opravljale službe.

Člen 10.

Vsako uspešno pomaganje ali reševanje osnuje pravico do primerne nagrade.

Nagrada se ne more zahtevati, ako so opravljene službe ostale brez uspeha.

Znesek, ki ga je plačati, ne sme v nobenem primeru presežati vrednosti rešenih predmetov.

Člen 11.

Kdor se udeležuje pomagalnega in reševalnega dela proti izrečni in utemeljeni prepovedi ladje, kateri v prid se pomaga ali rešuje, nima pravice do nagrade.

Člen 12.

Vlačilka more za pomagalne ali reševalne službe, ki jih izkazuje ladji, ki jo vlačí, ali njenemu nakladu, zahtevati nagrado samo, ako je storila ne- navadne službe, ki se ne morejo smatrati, da spa- dajo k izpolnjevanju vlačne pogodbe.

Člen 13.

Nagrada se lahko tudi zahteva, če se je poma- galo ali reševalo med več ladjami istega lastnika.

Člen 14.

Znesek nagrade se določi z dogovorom strank in, če ga ni, ga določi sodišče.

Isto velja o razmerju, v katerem je porazdeliti nagrado med več udeležencev reševanja.

Člen 15.

Sodnik lahko na predlog ene stranke izjavi, da je ob času in pod vplivom nevarnosti sklenjena po- godba o pomaganju in reševanju nična, in jo lahko izpremeni, ako se smatra dogovorjene pogoje za krivične.

V vseh primerih lahko sodnik na predlog pri- zadete stranke izjavi, da je pogodba nična, ali jo lahko izpremeni, ako se dokaže, da je privoljenje stranke zaradi zvižčnosti ali utajbe nedostatno ali ako je nagrada v eni ali v drugi smeri čez mero izven razmerja k opravljenim službam.

Člen 16.

Nagrado določi sodnik, oziraje se na okolnosti primera; pri tem služijo za podlago:

- a) na prvem mestu doseženi uspeh, naporí in za- sluge oseb, ki so se udeleževale pomaganja in reševanja, nevarnost, ki je pretíla rešeni ladji, na njej nahajajočim se popotnikom, nje- nemu moštvu in njenemu nakladu ter osebam in ladji, ki so se udeleževali reševanja, porab- ljeni čas, nastali stroški in škode, nevarnost odgovornosti ali drugačna nevarnost, kateri so se izpostavili tisti, ki so se udeleževali reševanja,

vrednost gradiva, ki so ga spravili v nevarnost, eventualno tudi posebna namemba rešujoče ladje;

- b) na drugem mestu vrednost rešenih predmetov.

Enaka določila se uporabljajo na porazdelje- vanje, omenjeno v členu 14, odstavek 2.

Sodišče lahko nagrado zniža ali popolnoma odreče, ako se kaže, da so reševalci s svojo krivdo povzročili potrebnost reševanja ali pomaganja ali so se zakrivili tatvine, utajbe ali drugih nepoštenih dejanj.

Člen 17.

Rešene osebe niso dolžne plačati nagrado.

Kdor je o prilíki nezgode, ki je dala povod za reševanje ali pomaganje, rešil človeška življenja, sme zahtevati pravičen delež nagrade, ki gre tistim osebam, ki so rešile ladjo, naklad in pristojstvo.

Člen 18.

Pravica do nagrade zastara v dveh letih od dneva, katerega se je končalo pomagalno ali reše- valno delo.

Člen 19.

Vsak kapitan je dolžen pomagati vsem osebam, tudi sovražnim, ki jih najde na morju v smrtni ne- varnosti, kolikor more to storiti brez resne nevar- nosti za svojo ladjo, za njeno moštvo in popotnike.

Ravnanje zoper sprednje določilo ne osnuje odgovornosti lastnika ladje.

Člen 20.

Izvršiti ta zakon je poverjeno Mojemu trgovin- skemu ministru in Mojemu pravosodnemu ministru.

V kopalíšču Ischl, 29. dne julija 1912. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Roebler s. r.

